

Õiguskantsler

Teie 23.10.2015 nr

Meie 25.11.2015 nr 6-1/151393/1505257

Palga suuruse sõltuvus haridusest

Austatud avaldaja

Küsisite, kas töötajate võrdse tasustamise põhimõttele vastab [vangistusseaduse](#) § 136¹ lg 3, mis lubab vähendada põhipalka 30% võrra erialase ettevalmistusteenistuse või vastava erialase hariduse puudumise korral.

Leian, et võimalus kehtestada selliselt erineva suurusega põhipalka on põhiseaduspärane.

Vanglateenistuse üldine ja oluline eeldus on see, et vanglateenistujatel on ülesannete täitmiseks vajalik väljaõpe (teadmised ja oskused). Arvestades, kui suured õigused on ametnikel kinnipeetavate suhtes nende õiguste ja vabaduste piiramisel (jõu kasutamisel), ei ole eriväljaõpe pelgalt formaalne nõue, vaid sellel on suur kaal. Üldreeglina peab vanglaametnik vastama teenistusülesannete täitmiseks vajalikele hariduse, töökogemuse ja kehalise ettevalmistuse nõuetele ning olema tööks sobiv isiksuseomaduste poolest (VangS § 113¹). See, et teenistusülesandeid täidab ametnik, kes nendele nõuetele täielikult ei vasta, on erand. Erandit õigustab vanglateenistuse toimevõime tagamise vajadus. Ei ole alust arvata, et erialase ettevalmistusteenistuse või hariduseta vanglaametnikud täidavad oma igapäevaseid tööülesandeid kindlasti halvemini. Samas puudub neil siiski selline ettevalmistuse tase, mida Riigikogu on pidanud vajalikuks selleks, et ülesannete täitmine oleks maksimaalselt kvaliteetne. Seda aspekti on lubatud arvestada palga suuruse arvutamisel. See võimalus ja sellega kaasnev ametnike erinev kohtlemine on õiguspärane. Eeldatavalt on tegemist ajutise mõjuga piiranguga, mis motiveerib ametnikku haridust omandama. Piirang kaob hariduse omandamisel.

Õiguskantsler selgitas Teile 05.05.2014, et vanglaametniku põhipalga vähendamine kuni 30% võrra on üksnes justiitsministri võimalus seda teha või mitte teha. Kui minister sellise erisuse loob, on ta siiski seotud vangistusseaduses nimetatud 30% piiriga.

Kirjutate, et Teie ametijuhend on täpselt samasugune nagu teistel inspektor-korrapidaja abidel, kelle hulgas on ka üks naine. Ma ei pea palga suuruse küsimuses ametnike soo arvestamist asjakohaseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Helen Kranich 693 8446; Helen.Kranich@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee